

Raadsinformatiebrief

RIB nummer 2023 87
 collegevergadering d.d. 18 juli 2023
 paragraaf Bedrijfsvoering
 portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 49595
 team RGFINT/RGBAMO
 steller J.H.P. Custers / F.J.L. Maas
 telefoonnummer +31 77 3596123/6117
 e-mail j.custers@venlo.nl
 datum 20 juni 2023
 bijlage(n) 1
 datum verzonden **20 JULI 2023**

Onderwerp

Gemeentefonds / Meicirculaire 2023

Kennisnemen van

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn de grootste inkomstenbronnen van de gemeente Venlo. Via circulaire's ontvangen wij belangrijke informatie omtrent de ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds. Recent is de Meicirculaire 2023 uitgebracht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zoals gebruikelijk informeren wij u over de ontwikkelingen op hoofdlijnen.

Vrijdag 7 juli jl. is het kabinet gevallen. Dit kan inhoudelijke gevolgen hebben en daarmee ook gevolgen hebben voor de uitkeringen uit het gemeentefonds op middellange termijn.

Aanleiding van

Besluitvorming over de inzet van de (meerjarige) ontwikkelingen wordt betrokken bij de integrale afwegingsmomenten. De meicirculaire is daarmee een belangrijke bouwsteen voor de (programma)begroting en de septembercirculaire is dit voor de kadernota.

Kernboodschap

Onderstaande tabel geeft de financiële effecten van de meicirculaire 2023 weer.

	<i>Bedragen x 1.000</i>				
	2023	2024	2025	2026	2027
Meicirculaire 2023	304.215	311.540	312.572	288.324	286.60
Vastgestelde begroting gemeentefonds 2023-2027 incl. vorap 2023 en Kadernota 2024	297.150	300.805	305.189	290.087	281.623
Bruto resultaat meicirculaire 2023	7.065	10.735	7.384	-1.763	4.982

Raadsinformatiebrief

A. Toevoegingen/onttrekkingen gemeentefonds	7.272	4.798	5.912	3.522	3.509
B. Netto resultaat meicirculaire 2023	-207	5.937	1.472	-5.285	1.473

A. Toevoegingen/onttrekkingen gemeentefonds

Door het Rijk worden er bedragen aan het gemeentefonds toegevoegd of onttrokken (taakmutaties). Deze toevoegingen of onttrekkingen kunnen leiden tot een toe- of afname van uitgaven op andere beleidsterreinen van zowel de lokale als de regionale taken. In de bijlage is een totaaloverzicht opgenomen van de toevoegingen en onttrekkingen inclusief een toelichting.

Overeenkomstig de bestendige gedragslijn worden deze ontwikkelingen voor de jaren 2024-2027 bij de integrale afweging van de begroting 2024-2027 afgewogen. Voor de taakmutaties die voor 2023 opgepakt (moeten) worden binnen de daarvoor geldende doelstellingen en regionale afspraken wordt dit, overeenkomstig de geldende gedragslijn en afhankelijk van eerdere besluitvorming, door middel van een separaat raadsvoorstel of via begrotingswijziging in de FinRap 2023 aan uw gemeenteraad voorgelegd.

B. Netto resultaat meicirculaire 2023

	Bedragen x 1.000				
	2023	2024	2025	2026	2027
Actualisatie loon- prijscompensatie	975	-1.828	-1.674	-1.873	-1.437
Hoeveelheidsverschillen	-1.143	-1.182	-2.116	-2.397	-2.533
Rekentarief WOZ		-953	-953	-953	-953
Compensatie jeugdzorg		9.961	6.021		
Nieuwe financieringssysteem					6.245
Overige	-38	-61	193	-63	151
Totaal	-207	5.937	1.472	-5.285	1.473

- Actualisatie loon- prijscompensatie (circa -€ 1,8 miljoen in 2024, 2025 en 2026 oplopend naar -€ 1,4 miljoen structureel vanaf 2027)

Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In de meicirculaire 2023 zijn de accressen loon- prijsontwikkeling voor de jaren 2023 tot en met 2027 bijgewerkt. Deze valt lager uit dan op basis van de eerdere berichtgeving – die als basis voor de Kadernota 2024 is gebruikt – mocht worden verwacht. Dit komt met name doordat de nabetaling over 2022 landelijk structureel € 371 miljoen lager uitvalt omdat enkel de prijsontwikkeling gecompenseerd wordt als gevolg van de besluiten die het Rijk bij de Rijksvoorjaarsnota heeft genomen.

Raadsinformatiebrief

Voor Venlo gaat het om € 1,8 miljoen nadelig in 2024, € 1,7 miljoen nadelig in 2025, € 1,9 miljoen nadelig in 2026 en vervolgens € 1,4 miljoen nadelig voor 2027 en verder.

- Nieuwe financieringssystematiek (+ € 6,2 miljoen structureel vanaf 2027)

Het kabinet heeft eenzijdig besloten om het gemeentefonds voor de volume-ontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van de nieuwe financieringssystematiek opgenomen. De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Hiervoor is in de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk alvast een budget gereserveerd. In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssystematiek nog niet verwerkt, dit volgt in een latere circulaire.

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssytematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 voor 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 weliswaar structureel opgenomen maar nog altijd ontoereikend. De problematiek van het de structurele financiering van het zogenaamde 'ravijn' blijft een belangrijk aandachtspunt en onderwerp van gesprek vanuit de VNG. Later dit jaar, in de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. We schatten in dat hierdoor per saldo via de algemene uitkering € 924 miljoen beschikbaar blijft en € 76 miljoen aan het BTW-compensatiefonds wordt toegevoegd. Het financiële effect voor Venlo is € 6,2 miljoen, op basis van het basisscenario en de vastgestelde kadernota, structureel voordelig vanaf 2027.

- Hoeveelheidsverschillen

De hoeveelheidsverschillen bestaan in deze circulaire uit twee componenten. Enerzijds gaat het om "echte" hoeveelheidsverschillen (zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van het aantal inwoners en de bijstandsontvangers), anderzijds gaat het om hoeveelheidsverschillen die samenhangen met de herijking van het gemeentefonds.

Het nieuwe verdeelmodel is ingegaan per 1 januari 2023, waarbij ook nieuwe maatstaven zijn geïntroduceerd en enkele bestaande maatstaven een nieuwe definitie hebben gekregen. Bij de circulaire van 2022 waren voor deze maatstaven alleen de berekende landelijk eenheden bekend^[1] (zie tevens RIB 2022-94). Voor de meicirculaire 2023 zijn inmiddels de actuele basisgegevens beschikbaar. Dit leidt tot een financieel nadelig effect.

Rekentarief WOZ

Voor uitkeringsjaar 2023 wordt de waarde op peildatum 1 januari 2022 gehanteerd. Voor uitkeringsjaar 2024 wordt de waarde op peildatum 1 januari 2023 gehanteerd. Het verschil tussen die twee is de waardeontwikkeling gedurende 2022. Die ontwikkeling is als gemiddelde in het land volgens de meicirculaire 2023 +3% voor woningen en +2% voor niet-woningen. Voor uitkeringsjaar 2024 heeft het ministerie van BZK de rekestarieven aangepast aan deze landelijk gemiddelde waarde mutatie. Voor Venlo leidt deze aanpassing binnen het gemeentefonds tot een structureel nadelig financieel effect ad € 953.000.

Raadsinformatiebrief

- **Compensatie Jeugdzorg**

Het Rijk en de VNG hebben 18 april dit jaar een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld.

Van de extra middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 91 miljoen en voor 2025 € 95 miljoen. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover.

- **Overige**

Dit betreft een optelsom van voornamelijk lagere onderuitputting BTW compensatiefonds, in de circulaire niet nader gespecificeerde overige ontwikkelingen en afrondingen.

[11](#) Het Rijk rekent in lopende prijzen en wij in constante prijzen. Daarnaast zijn de door het Rijk bij meicirculaire 2022 gehanteerde volume-aantallen i.c. eenheden niet te herleiden.

Invloed op budgettaire context Kadernota 2024

In de budgettaire context van de Kadernota 2024 is het vertrekpunt voor de begroting 2024-2027 opgenomen. Als gevolg van het netto resultaat van de meicirculaire 2023 wijzigt deze als volgt:

Bedragen x 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Financieel perspectief VoRap 2023 /					
Budgettaire context Kadernota 2024	2.712	1.440	1.640	6.018	305
Netto resultaat meicirculaire 2023	-207	5.937	1.472	-5.285	1.473
Saldo vertrekpunt	2.505	7.377	3.112	733	1.778

Communicatie

NVT

Vervolgprocedure raad

49595

Raadsinformatiebrief

De verdere uitwerking van de meicirculaire 2023 maakt onderdeel uit van het begrotingsproces (begroting 2024-2027) en FinRap 2023.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

Bijlagen

1.

de burgemeester

Anton Scholten